

KRÓTKIE DONIESIENIA

82. Patogeniczne grzyby znalezione na mszycach zbożowych w rejonie Lublina

Pathogenic fungi found on cereal aphids in the region of Lublin

Podczas badań nad występowaniem mszyc zbożowych (ABO KAF, MICZULSKI, Roczn. Nauk Roln., Ser. E, 21, 1991) znaleziono w dniach 16, 17 i 26 VI 1989 r. w Antopolu koło Nałęczowa 61 martwych mszyc porażonych przez grzyby patogeniczne – większość w łanach jęczmienia jarego, a jedynie kilka na pszenicy ozimej. Martwe okazy były przechowywane w zakorkowanych próbkach w temperaturze pokojowej, co niestety przyczyniło się do rozwoju wtórnej mikoflory i utrudniło późniejszą identyfikację mszyc i ich patogenów. Udało się jednak ustalić, że mszyce zaatakowane w polu przez grzyby należały do gatunków *Sitobion avenae* (F.) i *Metopolophium dirhodum* (WALK.).

Grzyby wyizolowane z martwych mszyc należały do następujących taksonów: *Entomophthora planchoniana* CORNU (9 izolatów), *Erynia neoaphidis* REM. et HENN. (2), *Conidiobulus obscurus* (HALL et DUNN) REM. et KELL. (4), *Entomophthoraceae* indet. (3), *Entomophthorales* indet. (2), *Cladosporium* sp. (19), *Scopulariopsis* sp. (7), *Aspergillus* sp. (4), *Penicillium* sp. (1), *Alternaria* sp. (3), *Hyphomycetes* indet. (2), *mycelia* indet. (8).

Gatunki *E. planchoniana*, *E. neoaphidis* i *C. obscurus* wykazują wysoką specyficzność w stosunku do mszyc i innych owadów, przy czym dwa pierwsze często powodują epizooce wśród mszyc. *Scopulariopsis* sp. może być fakultatywnym patogenem owadów, zaś przedstawiciele rodzajów *Cladosporium*, *Alternaria*, *Aspergillus* i *Penicillium* oraz inne bliżej nie oznaczone grzybnie często występują na martwych owadach, zwykle jako nekrofity.

Za oznaczenie grzybów składamy serdeczne podziękowanie prof. dr. hab. Stanisławowi BALAZEMU z Laboratorium Podstawowych Problemów Leśnictwa i Drzewnictwa w Poznaniu.

B. MICZULSKI, Lublin

N. ABO KAF, Lattakia, Syria

83. Nowe stanowiska *Leistus rufomarginatus* DUFTSCHMID, 1812 (*Coleoptera*, *Carabidae*)

New localities of *Leistus rufomarginatus* DUFTSCHMID, 1812 (*Coleoptera*, *Carabidae*)

Leistus rufomarginatus DUFT. to gatunek o słabo poznanym rozmieszczeniu stwierdzony w 8 krainach (Kat. fauny Pol. tom 2, cz. 1, 1973). W Zachodniej Polsce znany z Pobrzeża Bałtyku oraz Pojezierza Pomorskiego, skąd również posiadł zebrane przez siebie okazy (Bonin ad Koszalin,

Leśnictwo Róg ad Bytów). W ostatnim czasie stwierdziłem jego występowanie w środkowej Wielkopolsce:

- Poznań XU20, nad Stawami Górczyńskimi (niewielkie powierzchnie porośnięte lasem, przewaga drzew liściastych), 16 VI 1992, 1 ex., leg. P. SIENKIEWICZ..
- Ndl. Konstantynowo, Leśnictwo Bieczyny ad Mosina XT28, las liściasty, pod spróchniałym pniem brzozy, 27 VII 1992, 3 exx., leg. P. SIENKIEWICZ.

L. rufomarginatus preferuje lasy liściaste i mieszane, szczególnie bukowe. Na Pojezierzu Pomorskim odławiałem go w olsach, a także w borze sosnowym z niewielkimi domieszkami drzew liściastych (głównie brzozy).

Materiał dowodowy znajduje się w zbiorze autora.

PAWEŁ SIENKIEWICZ, Poznań

84. Nowe i rzadkie chrząszcze z rodzaju *Melanophthalma* MOTSCHULSKY, 1866 (*Coleoptera, Latridiidae*) w Polsce

New and rare beetles of the genus *Melanophthalma* MOTSCHULSKY, 1866 (*Coleoptera, Latridiidae*) in Poland

W ostatnich latach w systematyce rodziny *Latrididae* zaszły dość duże zmiany. Z rodzaju *Melanophthalma* MOTSCH. z Polski podawane były do niedawna dwa gatunki, z których jeden, *Melanophthalma transversalis* auct. okazał się gatunkiem zbiorczym, grupującym kilka bardzo podobnych do siebie gatunków. Cechy odróżniające podaje Wolfgang H. RÜCKER (Entomol. Bl. 85: 1989, 99-111). Poniżej podaję stanowiska trzech gatunków z tego rodzaju. Wszystkie okazy, poza jednym, co zaznaczyłem były łowione przeze mnie i znajdują się w mojej kolekcji.

Melanophthalma curticolis MANNERHEIM, 1844

- Nizina Mazowiecka, wieś Szumin koło Łochowa (UTM ED33), 12 IV 1991, 1 ex. wysiany z przyziemnej dziupli starego dębu, 18-28 VII 1993, 14 exx. wyczerpakowanych z traw na podmokłych łąkach.

Gatunek wyodrębniony ze zbiorczego gatunku *M. transversalis* auct. Niedawno wykazany z Polski (BOROWIEC i in., 1992: Wiad. Entomol. 11, 3: 133-141). Nowy dla Niziny Mazowieckiej.

Melanophthalma maura MOTSCHULSKY, 1866

- Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Kościelna Wieś koło Kalisza (UTM BC05), 3 I 1992, 1 ex. wysiany z ściółki (leg. A. MELKE), Dąbrowice koło Koła (CC38), 28 V - 10 VI 1994, 9 exx. Gatunek wyodrębniony z *M. transversalis* auct. Nowy dla fauny Polski.

Melanophthalma distinguenda COMOLLI, 1837

- Nizina Wielkopolsko-Kujawska, Tarnowa koło Turku (UTM CC47), 8 X 1993, 1 ex. wyczerpakowany z niskiej roślinności starej zwirowni, Dąbrowice koło Koła, 16 X 1993, 1 ex. wysiany z sterty pleśniejących gałęzi w lesie dębowym.

TOMASZ MAJEWSKI, Koło